

کاربرد هواده به عنوان تکنولوژی جایگزین آب در پرورش ماهی قزل آلا: مطالعه

موردی استان آذربایجان شرقی

علی شهنوازی

پست الکترونیکی مسئول مقاله: shahnavaiziali@yahoo.com

در حال حاضر کشور با محدودیت منابع آب و افزایش تقاضا برای آن روبرو بوده لذا، گسترش تکنولوژیهای جایگزین آبدارای اهمیت فراوان می باشد. این مقاله به بررسی عوامل موثر بر پذیرش یک نوع تکنولوژی جایگزین آب در صنعت پرورش ماهی قزل آلا می پردازد. تصمیم پذیرش یک موضوع انتخاب دوگانه در نظر گرفته شده و از مدل لوجیت برای تجزیه و تحلیل اقتصادسنجی استفاده گردید. در ادبیات اقتصادی تعدادی متغیر را به عنوان عوامل مؤثر بر احتمال یا سطح پذیرش معرفی می کند که از میان آنها می توان به ابعاد اقتصادی واحد و سرمایه انسانی از قبیل سطح تحصیلات مدیر اشاره کرد. اکثر مطالعات بر معرفی یک نهاده جدید از قبیل بذر اصلاح شده، کودهای شیمیایی، آفت کشها و مکانیزاسیون توجه کرده اند و تنها تعداد محدودی به بررسی نوآوری هایی که باعث کاهش مصرف نهاده خاصی می شود پرداخته اند. مطالعه فعلی به بررسی تصمیم گیری در مورد پذیرش هواده در واحدهای پرورش ماهی قزل آلا در استان آذربایجان شرقی با استفاده از آمار پیمایشی از ۳۴ واحد واقع در ۱۱ شهرستان که در سال ۱۳۸۳ از طریق پرسشنامه گردآوری شدند، می پردازد. نتایج مطالعه نشان داد که میزان تولید، وزن ماهی برداشت شده، تلفات، مقدار غذا و سطح تحصیلات مدیر از عوامل تعیین کننده در تصمیم گیری برای پذیرش تکنولوژی هواده می باشند. متغیرهای تعداد بچه ماهی رها شده و بیمه تاثیر معنی داری نداشتند که نشان می داد این متغیرها بر احتمال کاربرد هواده تاثیری ندارند. مهمترین عامل مؤثر در پذیرش، سطح تحصیلات مدیر واحد بود. ضریب برآورد شده مثبت و از لحاظ آماری معنی دار است. در نتیجه مدیران با سطح تحصیلات بالاتر، احتمال بیشتری برای پذیرش و استفاده از هواده دارند. با توجه به اینکه اهمیت سطح تحصیلات در طول پذیرش یکنوآوری کاهش می یابد لذا، در مورد هواده می توان این مطلب را بیان کرد که پذیرش این تکنولوژی در حال حاضر در مراحل اولیه پذیرش بوده و امکان توسعه استفاده از فناوری وجود دارد.

کلمات کلیدی: آب، هواده، پذیرش تکنولوژی، لوجیت، آذربایجان شرقی.